

S A D R Ž A J

Uvodna riječ

I Poglavlje: PROBLEM DEFINICIJE PRAVA I TEORIJE O PRAVU

	Strana
1. Višesmislenost i spornost izraza »pravo«	15
2. Potreba za definicijom prava	16
3. Postojeće teorije o pravu	17
4. Četiri problematike pojma prava kao osnove klasifikacije i istraživanja	18
5. Klasifikacija pravnih teorija prema metodološkim modelima	20
6. Matematičko-neiskustveni model znanstvenosti	20
7. Pravni pozitivizam	21
8. Dogmatski i logicistički model znanstvenosti	22
9. Prirodno-iskustveni model znanstvenosti	23
10. Aprioristički model znanstvenosti	25
11. Povijesni model znanstvenosti	26
12. Kulturalistički model znanstvenosti	27
13. Esencijalistički način definiranja prava	28
14. Konvencionalistički način definiranja prava	29
15. Kritički stavovi prema definiciji prava	32
16. Klasifikacija pravnih teorija prema sadržaju i kriteriju pravnosti	33
17. Prirodnopravne teorije	33
18. Legalističke teorije prava	35
19. Normativističke teorije prava	37
20. Sociološke teorije prava	38
21. Trojni rascjep teorije o pojmu prava i pravne znanosti	40
22. Integralne teorije prava	41

II Poglavlje: PRIJEDLOG I OSNOVE JEDNE INTEGRALNE DEFINICIJE I TEORIJE PRAVA

1 Odjeljak: Prijedlog integralne definicije prava	
23. Opredjeljenje za stipulativnu definiciju	47
24. Pravo i ideologija. Ideologičnost pravnih teorija	49
25. Opredjeljenje za integralnu definiciju prava	53

26. Opredjeljenje za kriterije pravnosti	— — — — —	54
27. Opredjeljenje za metodološki model pravne spoznaje	— — — — —	56
II Odjeljak: Filozofske i sociološke osnove integralne teorije prava		
28. Praksa — osnova marksističke antropologije	— — — — —	59
29. Opći sastav i dinamika ljudske djelatnosti	— — — — —	61
30. Osnovni oblici društvene djelatnosti. Osnova i nadgradnja	— — — — —	63
31. Društvene grupe, nejednakosti i dominacija, sukobi	— — — — —	66
32. Društveni poredak i pravni poredak (pravo)	— — — — —	67
33. Bitak i trebanje u pravu	— — — — —	69
III Poglavlje: PREDNORMATIVNI PRAVNI ODNOSSI ILI MATERIJALNI SASTOJAK PRAVA		
34. Društveni odnosi kao predmet iskustva pravnika	— — — — —	77
35. Pojam normativnog (juridičkog) pravnog odnosa	— — — — —	77
36. Antinormativne ili relacijske koncepcije prava	— — — — —	80
37. Pojam prednormativnog (sociološkog) pravnog odnosa	— — — — —	83
38. Kriteriji prednormativnog (sociološkog) pravnog odnosa	— — — — —	85
39. Prisila u pravu — aspekti problematike	— — — — —	86
40. Fizička prinudljivost društvenog odnosa. Područja pravnosti i moralnosti	— — — — —	87
41. Značaj interesnih sukoba u društvenim odnosima. Područja pravnosti i običajnosti	— — — — —	91
42. Prednormativni, normativni i normirani pravni odnos	— — — — —	97
43. Struktura pravnog odnosa: pravni subjekti, pravne radnje i pravni objekti	— — — — —	98
IV. Poglavlje: PRAVNE VRIJEDNOSTI ILI IDEJNI SASTOJAK PRAVA		
44. Prepostavke i terminologija	— — — — —	105
45. Princip pravde kao kriterij pravnosti	— — — — —	108
46. Zakon kao kriterij principa pravde	— — — — —	110
47. Cišćenje pojma prava od vrijednosnih stavova	— — — — —	112
48. Isključenje vrijednosti iz pojma prava	— — — — —	114
49. Unošenje vrijednosti u pojam prava	— — — — —	116
50. Zaključak o odnosu vrijednosti i pojma prava	— — — — —	118
51. Izvori, funkcije, način postojanja i spoznaja vrijednosnih stavova	— — — — —	119
52. Kriterij pravnosti u vrijednosnim stavovima	— — — — —	124
53. Klasifikacija pravnih vrijednosti	— — — — —	127
54. Pravna vrijednost mira	— — — — —	130
55. Pravna vrijednost sigurnosti	— — — — —	133
56. Pravna vrijednost pravde	— — — — —	135
57. Ideološki oblici pravde: komunistička, položajna, razmjenska, radna i solidarna pravda	— — — — —	138
58. Pravni vrijednosni sudovi i pravni ciljevi	— — — — —	145

V. Poglavlje: PRAVNE NORME ILI TEHNIČKI SASTOJAK PRAVA

Strana

59. Pravna tehnika i pravna norma	— — — — —	156
60. Normativni i deskriptivni jezik	— — — — —	157
61. Društvene norme i pravne norme	— — — — —	160
62. Logičko-semantička struktura pravne norme u teoriji	— — — — —	162
63. Logičko-semantička struktura pravne norme i njezina utemeljenost na društvenom odnosu i vrednovanju	— — — — —	166
63a. Jezički izraz pravne norme. Normativni pravni akti	— — — — —	170
64. Primarna hipoteza. Pasivni i aktivni subjekti	— — — — —	171
65. Pravna obveza	— — — — —	173
66. Pravno ovlaštenje ili »subjektivno pravo«. Objekt obvezе i ovlaštenja	— — — — —	175
67. Pravni prekršaj ili sekundarna hipoteza	— — — — —	178
68. Problematika sankcije u pravnoj teoriji	— — — — —	181
69. Subjekt sankcije. Obveze subjekta sankcije. Objekt-prisila. Izvršenje prisile	— — — — —	185
70. Objektivizam i voluntarizam. Norma kao imperativ i kao sud	— — — — —	189
71. Pluralitet pravnih normi i njihovih tvoraca. Pravni sistem	— — — — —	195
72. Hijerarhijska povezanost pravnih normi	— — — — —	198
73. Država i pravne norme: statutalizam, antistatutalizam i povjesni pristup	— — — — —	202
74. Principi pravnog sistema: koherentnost-zakonitost, potpunost i određenost	— — — — —	210
75. Pojam pravne norme: kriterij pravnosti	— — — — —	218
76. Društvena funkcija pravnih normi	— — — — —	222
77. Vrijednost i efikasnost pravne norme	— — — — —	235
78. Važenje ili aktualna prinudnost pravne norme	— — — — —	239
Zaključak	— — — — —	247
Popis djela koja su u radu označena skraćenicama	— — — — —	253